

Денис ПЕТРИГА, САР, DipFM, DipMA

ПРАВИЛА ЛІЦЕНЗУВАННЯ ОБІГУ СПИРТУ, АЛКОГОЛЮ, ТЮТЮНУ ТА ПАЛЬНОГО – 2022

Забезпечувати збалансованість бюджетних надходжень, як свідчить назва Закону від 30.11.2021 № 1914-ІХ, законодавець вирішив не лише змінами в оподаткуванні чи збільшенням вартості окремих ліцензій, але й «закручуванням» гайок у сфері контролю за обігом підакцизних товарів – спирту, алкоголю, тютюну та пального.

Пройдемося по основних змінах у сфері ліцензування, унесеними до Закону від 19.12.1995 № 481/95-ВР «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (далі – Закон № 481). Нововведення працюють з 01.01.2022.

Єдиний реєстр отримувачів ліцензій

Започатковується Єдиний реєстр отримувачів ліцензій на обіг спирту, тютюну чи пального для усіх суб'єктів господарювання, які отримали ліцензії на обіг спирту, алкоголю, тютюну чи пального (досі йшлося лише про Єдиний реєстр виробників спирту, алкоголю та тютюну). Його розмістять у вільному доступі, а веденням займатиметься ДПС України у порядку, який визначить КМУ.

Порядок подання документів на отримання ліцензії

Документи для отримання ліцензій можна подавати в електронній формі (зміни до ст. 3, 15 Закону № 481). Так само в електронному вигляді податківці тепер зможуть надіслати розпорядження про анулювання ліцензії (ст. 15 Закону № 481 для ліцензій на торгівлю) або ж просто розмістити його на своєму вебсайті (ст. 3 Закону № 481 для ліцензій на виробництво).

Підстави для відмови у видачі ліцензії

Чиновники отримали формальне право відмовляти у видачі ліцензії, якщо претендент не зареєстрував об'єкт оподаткування відповідно до п. 63.3 Податкового кодексу. Тобто якщо суб'єкт господарювання не подав інформацію про об'єкт у повідомленні за формою № 20-ОПП. Здобувачі ліцензій на пальне ще минулого року стикалися з аналогічною підставою для відмови (див. відповідь у категорії 113.04, актуальну до 01.01.2022). Тепер таке обґрунтування зафіксували безпосередньо в Законі № 481.

Строк для зміни відомостей

У Законі № 481 закріпили місячний строк, протягом якого ліцензіат має звернутися до органу ліцензування, якщо змінилися відомості, зазначені в отриманій ліцензії.

Щодо ліцензій на виробництво зі ст. 3 Закону № 481 встановлено строк 30 днів, а для ліцензій на імпорт, експорт, оптову та роздрібну торгівлю підакцизними товарами, а також на зберігання пального зі ст. 15 Закону № 481 – місячний строк.

Дотримання строку є обов'язковим, оскільки податківці отримали право анулювати ліцензію в разі його порушення.

«Призупинення» дії ліцензій

Скасовано процедуру «призупинення» дії ліцензій. Тепер у разі несплати чергового платежу за ліцензію її можуть одразу анулювати, а не чекати ще 30 днів. У такому разі ліцензіату періодично надсилатимуть нагадування в електронній формі:

- для ліцензій на виробництво – починаючи з 90 днів до настання строку сплати;

- для ліцензій на імпорт, експорт, оптову та роздрібну торгівлю підакцизними товарами і зберігання пального – починаючи з 30 днів.

Анулювання дії ліцензії

Розширено перелік підстав для анулювання ліцензій як на виробництво, так і на торгівлю. Зокрема, позбавити ліцензії зможуть на підставі «встановлення факту відсутності суб'єкта господарювання... за місцезнаходженням» або ж внаслідок «встановлення факту торгівлі... без марок акцизного податку» (ст. 15 Закону № 481).

Інші зміни

Шляхом унесення змін:

- установили безстроковий характер ліцензій на виробництво спирту, алкоголю, тютюну та пального, а також оптову торгівлю спиртом етиловим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим (ст. 4, ст. 14 Закону № 481). Раніше вони діяли протягом 5 років;
- унеможливили одночасне використання приміщень та обладнання для промислового виробництва тютюнових виробів декількома суб'єктами господарювання (ст. 3 Закону № 481);
- збільшили майже удвічі – до 975 000 грн (150 розмірів МЗП на 1 січня) вартість ліцензії на оптову торгівлю тютюном на 2022 рік (ст. 18 Закону № 481);
- зафіксували правила погашення боргів ДП «Укрспирт» особами, які придбали його майно (ст. 18 Закону № 481);
- визначили умови, за яких до 31.12.2023 можна не наносити максимальну роздрібну ціну на упаковки тютюнових виробів та рідин для електронних сигарет (ст. 18 Закону № 481);
- дозволили розлив певних видів виноробної продукції, зброджених напоїв з умістом спирту не більш як 8,5 % об'ємних одиниць (без додавання спирту) у металеві банки із харчового алюмінію та в тару місткістю 0,33 л (ст. 11 Закону № 481).